

ZENTAI HIRLAP

HELYI- ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ TÁRSADALMI ÉS KOZMŰVELŐDÉSI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Árpád utca 268. sz.

Kéziratok visszaadására nem vállalkozik a szerkesztőség.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 10 kr.
Élczlappal együtt 20 kr.

Előfizetési árak az élczlappal együtt:
egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50.

Hirdetések és nyiltter díjazása megállapodás szerint.



A keresztény világ legszebb, legdicsebb és legmagasztosabb örömmünepét ünnepeljük. Az egész földkerekségén lelkesülten hangzik ma a feltámadt Istenember diadal-hymnusa: „Föltámadt Krisztus e napon!” — s rázendül a lélekemelő viszhang: „Alleluja!” A népek milliói áhitattal borulnak le imádni az isteni Hőst, ki legyőzve is győzedelmeskedett, halottaiból dicsőségesen föltámadott. A szikla-sírból harmadnapra diadalmasan kikelt Jézus Krisztus páratlan diadalnapja a keresztény világ legszebb örömmünpe, a husvét. Amde Jézus diadalnapja, diadala egyszersmind az ő tanításának, melynek isteni eredetét föltámadásával napnál fényesebben beigazolta; diadala az ő szent vallásának, melynek igaz voltát istenségének legfenségesebb momentumával kétségbevonhatlanul bebizonyította. S midőn a legyőzött Király dicső diadalmi zászlója előtt alázattal borulnak le a porba a koronás fők, lehetetlen bámulattal nem szemlélünk azon vallás erejét, melyet az istenfia, az ég és föld dicső Királya egyrészt az ő földi országának, az anya-

szentegyháznak megalapítására hozott le az égből; másrészt a földi államok és országok maradandó fennállásának biztosítékául, a különféle népek és nemzetek józan haladásának alapjául, az egyes városok és községek jövő felvirágzásának zálogául alapított meg a földön.

Valamint az anyaszentegyház, melyet Jézus isteni alapra fektetett, sziklaszilárdan áll manap is annyi borus századok vérzivatarja után: épügy évezredek tapasztalata bizonyítja, miszerint a társadalom legszilárdabb alapja a vallás, mely nélkül egy ország sem képes az idők dúló szelének mérgét nemesen kiállni. A hősi Görögország akkor kezdett süllyedni, midőn isteneinek hátat fordított. A hatalmas római birodalom megszűnt hősi erényt látni, mihelyt jósaira nem hallgatott. A többi pogány népek is mindenkor oltáraiak számolyán építették föl, vallási alapra fektették társadalmukat. Sőt nyíltan kimondták meggyőződésüket, mi szerint „könnyebb a levegőben várost építeni, mint társadalmat vallás nélkül alapítani.” És eme meggyőződés mindenkor és minden népeknél általános volt. Hogy a ker. világ legtekintélyesebb államférfiainak idevágó nyilatkozatait mellőzzem, maga a pogány Cicero, az ós-rómaiak világhírű szónoka, azt mondja, hogy, ha bejárjuk az egész föld kerekességét, találhatunk városokat köfalak nélkül, de templomok nélkül soha. Sőt az ujkori pogányság hirhedt apostolai, Voltaire is nyíltan állítja, miszerint „Az emberek egy

főkre szorulnak, azért nincs társadalom vallás nélkül.”

Csak újabb időben találkoztak egyes hitelenségüket fitogtató egyének, kik azon ép oly nevetséges, mint veszélyes chimérát vették meg gondolatlan fejükbe, hogy a vallás fölösleges a társadalomban. S így elvesztvén a talajt lábaik alul, kétségbeeső kapkodásukban a hatalomra, szabadságra, becsületre, majd az észre hivatkoznak, hogy ők is állítsanak föl valami alapot a támolygó társadalom számára. De nézzük, ezek közül melyik képezhetné a társadalom szilárd alapját? melyik nyújthatna megnyugható biztosítékot egy ország állandó fönmaradására? Talán a hatalom? Amde a hatalom, mely nem a lelküismeretre, hanem az erőszakra támaszkodik, nem képezheti alapját a társadalomnak; mert az erőszak, mely nem erkölcsi alapra fekteti a társadalmat, homokra épít és az ilyen alapon nagy fáradsággal fölépített társadalom épülete, a politikai viharok legelső fuvallatára kártyavárként azonnal összeomlik.

Avagy mi tarthatja vissza a népet, ha szívéből a vallást, mely figyelmezteti őt és megérteti vele, hogy nincs hatalom, ha nemcsak az Istentől, könyörtelen kezekkel kiirtják, hogy a szuronyok erejét, melyet gögös hatalmatok támogatására kezébe adtak, erejének öntudatára ébredve éppen azok ellen ne fordítsa, kik kezébe adták? Csak egy futó pillantás a franezia forradalom rémuralmára megadja erre az elrettentő magya-

TÁRCZA.

Husvétkor

Ifjú valék; a húszas évek
Napfénye elkápráztatott, —
Nevettem a vezekló népet,
Hazugnak hittam a papot.
Beszél nekem a másvilágrul,
Hol üdv, vagy kárhozat terem,
S hogy egyszer a sir majd kitarul:
Neveünk rajta Büchnerem!

Kaczagjunk a badar beszéden,
Mely még mesének is merész, —
Jó, hogy lerázza már kevélyen
Nehéz nyugét az emberész.
Szélben repül égett fa hamva,
S tán még egyszer virága nő?
Siron termett mosolygó alma
Hogyan lesz újra csont, velő?

... Oh Büchnerem, oh Molleschottom,
— Ti elvakító nagy napok, —
Mért is kellett így megcsalódnom:
A Golgothán elhagyatott!
Mít nem reméltem, rongyban, éhen
Bújdostam pusztá téreken,
S el nem fedé meztelenségem
Sivár tudás és bölcsellem.

Egy percz az élet... aztán semmi,
Mind töletek tanultam ezt;
S nem jöttetek sosem viselni,
Ha törte vállam a kereszt.
Nem jöttetek segíni rajtam,
S ostort, követ megosztani; —
Hús cseppre vágyott lázas ajkam:
S nem bírtatok ti nyújtani!

S míg üldözött gúny és gyalázat,
S vert sok haszontalan pribék, —
Szellők hozák, mik arra szálltak
Szeretteim halálhírét...
Még mind akart beszélni vélem,
Szoritni egyszer még kezem...
Jer vissza, jer, gyerekreményem:
Hogy egykor őket föllem!

Először néztem föl az égre,
Szemembe kérő köny remeg —
S láthatlan kéznek érintése
Letörle hulló könnyemet.
Szárnycsattogást hallék az égen,
És ismeretlen szózatot;
S kik eddig űztek gúnynyal és veréssel:
Raktak sebeimre balzsamot.

... Rég volt. Azóta férfi lettem.
Redő lépé be homlokom, —
Én Istenem, neved szívémben

Hittel, reménnyel ápolom.
S most, hogy dicsér imádó néped,
Szént templomodban itt vagyok
S szívémből jó a háláének:
»Alleluja, föltámadott!«

MÓRA ISTVÁN.



A kuvikmadár.

Vigan foly a lakoma. Mindenki boldogságot, meglegedést jósol az ifjú párnak, vidám, szép napokat az örömszülőknék öregségükre.

Hogy is lehetne ellenkezőt föltenni? Az apa köztiszteletben álló hivatalnok; neje, az anya kedves, elragadó, úgy arca, mint öltö-zete. Leányuk hóditó szépség, jegyese pedig deli bátor, szép jövő küszöbén, a fényes katonai pályán.

Jó kedv uralkodik a vígadók között, a felköszöntések egymást érik. A rázendített, »tussa« hangjai közül kihallatszik az összeütött poharak csengése, a pezsgős palaczkok durrogása. Rajta! örüljön mindenki, hisz ma eljegyzési lakoma van. Ki merné megzavarni e nagy örömmünepet szomorúsággal?

Kezdetét veszi a táncz. A párok járják vigan, fáradhatlanul. Végre a szép mátká kipirult arczczal, pihegő kebellet ül le egy

II. A tanyákon van:

a) 6—12 éves fiu tanköteles	943
" " " leány "	763
összesen.	1706
b) 13—15 éves fiu tanköteles	219
" " " leány "	145
összesen	364

III. Az összes tankötelességek száma.

A városban 6—12 éves fiu, leány	2884
" " " 13—15 " " " "	739
A tanyákon 6—12 " " " "	1706
A " " 13—15 " " " "	364
összesen	5693

I. Városi iskolák.

A mindennapi tankötelességek száma	2884
ezek közül iskolába jár	2088
nem jár iskolába	796
vagyis a városi mindennapi tankötelességeknek közel 28% azaz huszonnolcz százaléka.	

II. Tanyai iskolák.

A mindennapi tankötelességek száma	1706
ezek közül iskolába jár	883
nem jár iskolába	823
vagyis a tanyai mindennapi tankötelességeknek közel 48% azaz negyvennyolcz százaléka.	

III. Városi és tanyai ismétlő iskolák.

A városi és tanyai 13—15 éves tankötelességek száma	1103
ezek közül iskolába jár	265
nem jár iskolába	838
vagyis a városi és tanyai 13—15 éves tankötelességeknek közel 76% azaz hetvenhat százaléka.	

IV. Összegezés.

A városi és tanyai 6—15 éves, vagyis az összes tankötelességek száma	5693,
ezek közül a városban és a tanyákon iskolába jár összesen	3176,
egyáltalán nem jár iskolába	2517,
vagyis a városi és tanyai összes tankötelességeknek közel 45% azaz negyvenöt százaléka.	

Elemi iskolai tankötelességek 26 városi és 12 tanyai iskolai osztályban nyerne nevelés-oktatást, mely osztályok kevés kivétellel így is túltöltöttek. A fentebb felsorolt hiteles adatokból az a szegényes körülmény tűnik ki, hogy Zentán a népoktatási törvény életbeléptének 25. évében a tankötelességeknek majdnem fele iskolába egyáltalán nem jár. E két körülmény constatálása teljesen elég arra nézve, hogy a városi tanácsról a népoktatási törvény végrehajtása körül egyes avatatlank által hangoztatott erélytelenségi vádat elhárítsuk. Avagy szabad egy városi tanácsnak magát ellentétbe helyezni az iskolai egészségügy mostan annyira forceirozott követelményeivel? Nem volna-e még sokkal

engem elemészt, elorvaszt szerelmem folyton égo lángja. Meghalok téled elhagyatva, megcsalotva, de szeretve téged végső lehelletemig!

Csillapodjál édes leányom! — szolt az eddig némán álló édes anya beteg leányához. Felejtél el a hűtelt, hisz folyton róla gondolkozva elemészt a bánat. Lásd ma egy éve meg mily boldog voltál: eljegyzési ünnepeid volt! Mennyi csapás, mennyi szerencsétlenség ért azóta s mi mégis élünk. Szerencsétlen atyád, ki ezeket sikkasztott s költött el: atlott homlokkal, hideg földben nyugszik. Én, ki egy év előtt a város legszebb asszonya voltam, megtörve, megöszülve állok előtted a sok csapás, a sok megaláztatás alatt. De bizzál Istenben! Te is meggyógyulsz még, elfeleded azt a rossz embert, ki téged igazán sohasem szerethetett. Te is fogsz újra szeretni egy érdemesebbet, arczod rózsái újra kivirulnak és te újra szép és boldog leszel!

A lányka busan rázta meg fejét, midőn szárnyróppenés hallatszott a kivilágított ablaknál és az anya boldogságot hirdető szavaira éles, baljóslatu sikoltás szelte át a levegőt: kuvik! kuvik!

A leányka rémülten kiáltott föl, szívéhez kapott és szörnyü viszhang hallatszott a madár szavaira: halál! halál!

Az anya odarohant leányához, ki ott feküdt előtte lecsukot szempillákk al, némán, élettelenül.

TAHY JÁNOS.

súlyosabb következményű vád tanácsunkra nézve, ha iskoláinkat még zsufoltabbakká tenné? E bajokon csak egyetlen uton segíthetünk s ez az, hogy az iskola fentartó közönséget képviselő városi közgyűlés, szűkekléséből kibontakozva, lépjen már végre valahára e tekintetben is a törvény által követelt cselekvés terére, és építtesse föl a város a még szükséges iskolákat.

Husvét.

A keresztény világ legrégibb ünnepe a husvét. Hihetőleg azért nevezték így, mivel a nagyböjt után előveszik a húseledeleket; amiként farsang harmadik napja húshagyó kednek neveztetik, mivel abbanhagyják a hússal való táplálkozást. Az egyház nyelvén ezen fő ünnep Dominica Resurrectionis vagyis az Úr föltámadásának napja, mert eme napon támadt föl Jézus Krisztus. Nevezetik ez még paschának vagyis átmenetelnek is, mely elnevezés a zsidóktól származik.

A zsidók már a kereszténység keletkezése előtt megünnepelték a husvétet, melyet paschának vagyis átmenetelnek neveztek el, az egyiptomi rabszolgaságból történt csodálatos kiszabadulásnak, különösen pedig elsőszülöttjeiknek ama rémséges éjjelen való kegyelemteljes megkíméltetésének emlékeztérére. Midőn ugyanis a gögös Fárao a kilencz sanyarú csapás után sem akarta szabadon bocsátani az izraelitákat, az Úr Mózes által, kit bátyjával, Áronnal együtt az ő kiszabadításukra küldött Egyiptomba, megparancsolta az izraelitáknak, hogy minden családfő öljön le egy bárányt, s azt családjával együtt, útra készen, folsaruzva, átövedve, bottal kezében, egészen egye meg; csontjait azonban ne törje össze, vérével pedig kenje be az ajtó félfáit és felső küszöbét, hogy a rettenetes büntetés házától távol tartassék. És csakugyan, midőn eljött a borzasztó éjféli, az izraelitáknak semmi bajok sem történt, az egyiptomiaknak azonban első szülöttjeit az Úr öldöklő angyala mind leölte. Midőn Faraó az ő népével együtt ezen rettenetes esemény által fölriasztott álmából az izraelitákat rögtön szabadon bocsátotta. Az izraeliták tehát ezen örvedetes esemény emlékeztérére minden évben megülték és nagyfényvel megünnepelték eme napot, melyet paschának vagyis átmenetelnek neveztek.

A zsidó husvét előképe volt a keresztény husvétnek. Az izraeliták az egyiptomi szolgaságból való kiszabadulásuk emlékeztérére ülték meg a husvétet, mi keresztények pedig annak emlékére szenteljük meg ezen napot, hogy a világ Megváltója az emberiséget az ördög rabszolgasága alól fölszabadította. Az átkos eredeti bűn következtében ugyanis az emberek az első szülőknek elcsábító sátán rabszolgaságában születtek, kinek vas-igáj alól saját erejükből még sokkal kevésbé bírták magukat fölszabadítani, mint az izraeliták az egyiptomi rabszolgaság alól. De a jó Isten megkönyörült rajtuk és az első ember-párnak tett ígérétehez híven egy második Mózes küldött nekünk az ő egyszülött Fiajának személyében, ki a lelki rabság bilincseit összezúzta és szabadságunkat ismét visszaszerelte. Az izraeliták a husvétit bárányi vérenek az ajtófélfákra való kenése által mentették meg a rettenes büntetéstől, mi pedig az Isten Bárányának ártatlanul kiöntött vére árán váltattunk meg.

A husvét megünnepelése az apostolok idejétől kezdve mindenkor megtartott és a ker. világ legnagyobb ünnepének ismertetett el. „Valamint a szentírásban — ügymond N. sz. Gergely — a szentek szentje vagy az énekek éneke nagy voltától nyerté elnevezését: úgy ez ünnep méltán mondható ünnepek ünnepeinek”.

Eppen azért valamint a zsidók az ő paschájukat mindenkor a legnagyobb fényvel ülték meg; épúgy mi keresztények a mi husvétunkat mindig a legfényesebben szoktuk megünnepelni. Hajdan egy egész hétfő, vagyis fehérvasárnapig tartottak a husvétit ünnepek, melyek alatt a fejedelmek e nagy ünnep öröme a foglyokat börtöneikből szabadon bocsátották, ami némileg a zsidóknál is szokásban volt, amint Pilátus szavaiból

is kiténik, a színjátékokat és nyilvános multságokat eltiltották *) és törvénszünetet rendeltek, a hívek pedig e nap előestéjén templomaikat és házaikat kivilágították, hogy ezen legfőbb ker. ünnep megszentelését mi se sértse és annak megünnepelése minél impozánsabb legyen.

De habár kezdet óta minden évben megülé az egész kereszténység a husvét ünnepét, annak napja nem mindig ugyanaz volt. A kereszténység első századaiban ugyan is némely egyházak a zsidókkal együtt az ő Nisam nevű első hónapjuknak 14-én, bármely napra esett is az, tarták a husvétet, míg más egyházak ama hónap holdtölte utáni első vasárnapon ünneplék azt. Ezen viszálynak a niceai zsinat vetett végett 325-ben, midőn elrendelte, hogy jövőre a husvét az egész anyaszentegyházban mindenhol és mindig vasárnap, és pedig a tavaszi éjnap egyenlőség, vagyis márczius 21-ike utáni holdtölte követő első vasárnap ünnepelessék. Minthogy ekként a husvét napjának meghatározása a hold forgásától függ, ez pedig nem mindég ugyanazon napra esik, természetesen a husvét napja évenként változik; nem éshetik azonban ugyanezen okból sohasem korábban márcz. 22-ik, sem későbben ápril 25-ik napjánál.

Nálunk magyaroknál sz. László törvénye szerint négy napig tartott hajdan ez ünnep, migsem XIV. Benedek pápa 1753-ban a mostani két napra szorította azt.

A husvét tavasszal ünnepeletetik. Valamint a tavasz föléleszti az egész természetet téli dermedtségéből, szelid fuvalatára minden élni kezd, növekedik, zöldel és virágozik; épúgy mi is a föltámadás nagy napján megújítva, átszellemülve, megdicsőülve és halhatatlanul fogunk fölkelni a sírból. Mert amint a telet a tavasz, úgy a sirt a föltámadás fogja követni. Igen jellemzően üli tehát az anyaszentegyház a husvétet tavasszal, mert a tavasz jelképe a föltámadásnak.

A husvétet az anyaszentegyház a legnagyobb fényvel és pompával szokta megülni mindig. Egyébb fényes egyházi ceremóniákon kívül, melyeket nem czélunk itt ismertetni, diadalmenetben hordozza körül, a föltámadás-szobrot (Figura Resurgentis) és lelkesült örömmel énekl az Alleluját. A „föltámadás szobra“ a megdicsőült Üdvözítőt ábrázolja jobbában győzelmi zászlóval. E kép viágoosan azt jelképezi, hogy Krisztus a halál és pokol meggyőzője, és jobb kezével diadalmasan magasra emelt győzelmi zászló az ő páratlan diadalának tanujele. — Az „Alleluja“ zsidó eredetű szó s nyelvünkön anyit jelent, mint: „Dicsérjétek az Urat!“ Már a zsidók is énekeltek föbb ünnepeiken az alleluját, hogy halát rebejjenek az Úrnak a vett jóléteményekért és kegyelmekért. Ezen ének az anyaszentegyházba is átszarmazott, és nekünk sokkal több okunk van ezt énekelni, mint a zsidóknak volt; mert az Isten minket hasonlíthatlanul nagyobb kegyelmekkel halmozott el, mint a zsidókat. A zsidókat az Úr csak az ideigvaló rabszolgaságtól mentette meg, — minket pedig a bűn és pokol rabszolgaságából szabadított ki; nekik vezetőül és mentőül csak embert (Mózes) küldött, — nekünk pedig az ő egyszülött fiát, Jézus Krisztust; azokat csak a földi Kanaánba vezette ő be, — minket pedig a mennyországba hívott meg, hol örökké uralkodni fogunk. Méltó tehát, hogy mindnyájan lelkesülten énekeljük az Alleluját husvétkor, midőn Krisztus váltságunk művét az ő dicsőséges föltámadása által megpecsételte.

Husvét napján az egyház különféle étkeket is szokott megáldani. A kalács, hus, tojás stb. megáldatása e napon kezdet óta szokásban volt a k. híveknél. A kalács megszentelése a hívek azon szokásától ered, miszerint ők étkezésüket mindig könyörgéssel szokták megkezdeni. A bárányhús emlékeztet azon ártatlan isteni Bárányra, kinek drága véren megváltattunk. A disznó hús azt jelenti, hogy a joppéi látomány szerint nemcsak a zsidók, hanem a pogányok is hivatalosak Isten földi országába. A tojás

*) Nagyon szomorú és komolyan megrovandó némelyek eljárása, kik városunkban még husvét első napját, a kereszténység legfőbb norma napját is nyilvános táncmultságok rendezése által szentségtelenítik meg és ez által kath. népünket demoralizálják! Szerk.

pedig a sirjából harmadnapra föltámadt Jézust jelképezi. A tojásokat sokszor pír osra szokták festeni Jézus szent vérenek jelzésére.

Husvét hétfőjén sok helyen szokásban van a locsolkodás. A legények és gyermekek sorba járnak a lányos házakat és meglocsolják a leányokat. Ezen régi szokásnak eredete hihetőleg oda vezethető vissza, hogy a dühös zsidó papok a Jézus föltámadásának nagy csodájáról beszélgető asszonycsoportokat az utcán a fölbérelt katonák által vödörrel öntöztették le, hogy őket szétkergethessék. Tagadhatlanul szép szokás a husvéti locsolkodás, csak az a kár, hogy manapság már sokan alkalmul használják ezt föl a szeszes italok mértéktelen élvezésére.

Ezeket tartottuk szükségesnek fölemlíteni a husvétiről, hogy ezen legfőbb ünnepről és annak némely sajátosságairól némi tájékoztatást nyújtsunk mindazoknak, kik talán egyes husvéti dolgokról eddig még kellő tájékozottsággal nem bírtak volna. **Rici.**

Tanítóink köri gyűlése.

Mindig áldásos hatással van bármely ügy helyes iránybani fejlődésére azon körülmény, ha az abban működők, az eszmék barátságos és tárgyilagos tisztázására időnkint összejönnek; de kétszeresen áll ezen igazság akkor, ha a tanúgy emberei folytatnak eszmecserét egymással oly czélből, hogy az általuk szolgáltatott ügy, a népoktatás, mindinkább megközelítse azon óhajott színvonalat, mely az emberszeretet, felvilágosodás és erkölcs tisztaság összességében leli méltó kifejezését.

Városunk tanítói, mint a megyei tanítóegylet zentai járásköre mult hó 25-én tartották évnegyedes közgyűlésüket a népiskola nagytermében. — Ritkán volt tanító-gyűlés ily látogatott mint ez és ritkán tartott gyűlés, melyen oly életreható, a nevelés-oktatás fejlesztésére oly fontos határozatok hoztak volna, mint ezen gyűlésen.

Lebák Ferencz ny. tanító alelnök d. e. 10 órákor — szép szavakkal üdvözlőlvén a megjelenteket — a gyűlést megnyitja s be-terjeszti Czehe Győző elnök lemondását elnöki tisztéről, melyhez saját lemondását is hozzá csatolja. Kéri a két lemondás tudomásul vétele mellett egy korelnök kiküldését elrendelni és a lemondásokat elfogadva, az új választásokat megejteni.

Azonban, mielőtt a gyűlés további tárgyalásokba bocsátkozott volna, Harsányi János tanító ékes szavakban emlékezik meg Czehe Győzőnek a kör felvirágzása körül kifejtett érdemeiről s indítványozza, hogy a lemondások elfogadása mellett, a közgyűlés fejezze ki köszönetét egy az elnöknek, mint az alelnöknek s ezen jegyzőkönyvi köszönet kivonatilag nevezettek tudomására hozassék.

Az indítvány egyhangulag elfogadott és mivel a többi tisztviselők mandátuma szintén lejárt, a kör nyomban megejti az általános tisztújítást oly hozzáadással, hogy az új tisztikar megbízatása 3 évig tart.

Ezek után Árvay Lajos korelnöksége mellett egyhangulag elnökké választott Bakody Márton, alelnökké Harsányi János, jegyzővé Kovács Géza és Árvay Matild, pénztárossá Árvay Lajos. Könyvtárnokká Soltész József, szakreferensekké Novoszel János és Móra István.

A megejtett tisztújítás után a már régebben a szaklap ügyében, munkarend megállapítására és a havi tanácskozmányok megtartására kiküldött bizottságok újra kiküldettek oly hozzáadással, hogy elnök a bizottságokat mielőbb összehívja, azok működéséről májusi közgyűlésünkön jelentést tegyen.

Határozatba ment, hogy — tekintettel egy előbbi megállapodásra — májusi közgyűlésünk a nagy vendéglő dísztermében tartassék, arra iskolaszékünk és városunk nagyközönsége hírlapok és külön értesítők által meghívassék. Ezen gyűlés munkarendjének megállapítása is egy bizottságra lett bízva, de már e gyűlés megállapította, hogy a választmány által kitűzött és a polgári leányiskolát érdeklő tétel előadója a májusi gyű-

lésen Csapó Róza és az alkotmánytani tétel előadója Novoszel János legyen.

Határozatba ment továbbá egy végteleen fontos megállapodás, melynek értelmében a kör elnöksége kérje meg a népiskola igazgatóságát, hogy a tanító testület a törvénykielátás tanácskozmányokat lehető gyakran — legalább két havonként egyszer — megtartsa, ott előre megállapított tanúgyi tételeket elméleti és gyakorlati alapon tárgyaljon, hogy ezáltal a testület működése mindinkább megfelelőhessen — a töle joggal várt, nagy felelősséggel járó — kívánalomnak.

Több kisebb tárgy elintézése után a gyűlés 11 óra után ért véget.

N.

Az iparos tanoncok

vallás-erkölcsi nevelés-oktatása.

(Folytatás)

Harmad sorban az ipariskola volna arra hivatva, hogy az iparos-tanoncok erkölcsi neveléséről, vallási oktatásáról gondoskodjék. Igaz, hogy nálunk is van ipariskola, — és ez helyes; igaz, hogy nálunk is tanulnak az inasok az ipariskolában olvasni, írni, számolni, rajzolni, — és ez szükséges; sőt meg vagyunk róla győződve, miszerint az illető tanítók lelkiismeretesen betöltik magasztos hivatásukat, emberül megfelelnek nehéz kötelemüknek s ernyedetlen buzgalommal oktatják saját tantárgyaikra az iparos-tanoncokat: de hát hol van a legszükségesebb tantárgy? hol marad az iparos-tanoncok vallás-erkölcsi oktatása? ki, vagy mi az oka, hogy a szegény inasok, kik erre leginkább rászorulnának, a legszükségesebb oktatásban nem részesülnek?

Ugy tudjuk, miszerint pár év előtt még előadott az ipariskolában holmi internationalis, vagyis inkább interkoffessionalis erkölcs-tan és ennek alapján az iparos-tanoncok még részesültek némi erkölcsi oktatásban; de most ez is megszűnt, mert a felsőbb hatóság betiltotta. Talán nem is olyan nagyon sok kárt tett a felsőbb hatóság ezen morális oktatás beszüntetésével, talán nem is épen sokat veszítettek az iparos-tanoncok ezen erkölcs-tan kiküszöbölése következtében, melyet — nehéz, filozofiai meghatározásai és pozitív alapnékülisége folytán — maguk az azt előadó tanítók is csak nehezen foghattak fel, s melyből a tanulók aligha érthettek meg sokat, annál kevésbbé követhették annak szabványait; de elég helytelenül tesznek és nagy mulasztást követnek el azok, kiknek szoros kötelességük volna róla gondoskodni, hogy az iparos-tanoncok a kellő vallás-erkölcsi oktatásban részesüljenek, és még sem intézkednek, hogy ezen legfontosabb tantárgy a hitfelekezeti lelkészei által előadassék az ipariskolában, hogy így a szegény inasok kik sehol és senki által sem neveltetnek, legalább az iskolában nyernének vallás-erkölcsi oktatást s nevelést, melyre különösen nekik van szegénykének égető szükségük.

Erre némelyek azt szokták mondani, hogy ezt a törvényt nem írja elő. Azonban ez nagy tévedés; mert az ipariskolai törvény első helyen is az iparos-tanoncok hit-és erkölcsi oktatásáról rendelkezik és a közoktatási törvény 57. §-a alapján nyíltan kimondja, hogy a hit-és erkölcs-tan tanításáról a vallásfelekezeti tartoznak gondoskodni. Sőt úgy tudjuk, miszerint ezen törvény fogantatását az iparbizottságnak volna kötelessége első sorban sürgetni és a vallásfelekezeti lelkészeit ezen tantárgy tanítására fölkérni.

És ha más városokban az intéző körök belátják ennek szükségességét, miért nem nálunk? Ha más helyeken részesülnek az iparos-tanoncok ezen oktatásban, miért nem Zentán? Vagy talán Zenta-városa e téren kivétel? Talán a mi iparos-tanonczainknak ez nem szükséges? Vagy talán csak a mi iparosaink nem bírják, avagy nem akarják ennek égető szükségét belátni? Nagyon csodálatos, érthetetlen és meggondolatlan eljárás, mely előbb-utóbb keserűen fogja magát megboszulni!

Talán erre nincs alkalom? Hogy ne volna! Van Zenta-városának elég lelkésze, akik főnséges hivatásukból kifolyólag öröm-

mel vállalkoznának ezen nehéz, de magasztos kötelem teljesítésére.

Talán ennek megvalósítását anyagi ok akadályozza? Oh! hisz alig kerülne a városnak valamieske kiadásába; és meg vagyunk győződve, miszerint az erre fordítandó esekély összegecske ezerszeres kamattal gyümölcsözőnék az iparos-tanoncok erkölcsi életében.

Vagy talán ez nem is szükséges? Nem hiszem, hogy találkoznék valamely komoly gondolkozású fő, aki ezt komolyan merné állítani. Mert hát játszunk nyílt kártyával! Nem sokat kell ugyanis fáradoznunk, miszerint bebizonyítsuk, hogy az iparos tanoncok vallás-erkölcsi nevelés-oktatása szükséges magukra az inas-gyerekekre, a szülők-re, a mesterekre, a nagy közönségre és az egész társadalomra nézve.

Szükséges magukra az iparos-tanonczokra nézve, — mert ez által lelki életük ápoltatik és a hitelenség mérges lehelletétől megóvatik; erkölcsük tisztán megtartatnak és az erkölcsi romlástól megőriztetnek; tisztességre, engedelmességre, munkásságra oktatatnak és a rakoncátlanságról, szófogatatlanságról, henyéléstől leszoktatatnak; szóval a korai elzülléstől megmentetnek és derék, becsületes, józan gondolkozású, szorgalmas ifjakká neveltetnek.

Szükséges a szülők-re nézve, — mivel ily uton gyermekeikből tisztességes legény és becsületes mester-ember válván, fejükre nem hoznak szégyent, sőt öreg napjaikban gyámolítói, gondviselői, főntartói lesznek elaggott szegény szülőiknek.

Szükséges a mesterek-re nézve, — mert jól nevelt inasokból szerény igényű, példás viselkedésű és jó munkás legények lesznek, kikkel békességben élhetnek, okosan beszélhetnek és könnyen megértik egymást, kiknek tisztességes életmódja jó fényt vet a mesterek házra s becsületes munkája becsülést szerez műhelyöknek.

Szükséges a nagy közönségre nézve, — mert az ilyen jónevelésű ifjakkól lett mesteremberek becsületes munkával látják el és nem kell félniök, hogy kontár kéziművekre dobják ki pénzüket; sőt bennök mindenkor derék polgártársaikat tisztelhetik, kik szorgalmas munkásságukkal, példás családi életükkel és józangdolgozású életmódjukkal mindenki közbecsülését méltán kiérdemlik.

Szükséges az egész társadalomra nézve is. — Tagadhatatlan, hogy korunkban rémségesen fölültötte rettenetes hydra-fejét az egész társadalmat végromlással fenyegető nagy munkás-kérdés, melynek megoldása képezi korunk gordiusi csomóját, melytől fázik mindenki, de mely elől immár nem térhet ki senki. Manapság a nagy munkás-osztály szükségletei, törekvései és czéljai a haza és társadalom őszinte barátjait leginkább foglalkoztatják, legjobban aggasztják. Az agitátorok által félrevezetett szegény munkás-osztály jajsza és fenyegetése napról napra hangosabbá lesz; csaknem minden osztályban viszhangzik a rettegett „sztrájk“ rettenetes szava; csaknem mindenütt hódít az anarchia, socialdemokrácia, mely a trónokat megingatja és a társadalmi rendet alapjában megtámadja, mely a lelketlen lélekküfárok gyűlölettől lángoló szava által feltűzelve futó tűzként terjed egyik országból a másikba s lázongó forrongásba hozza a munkás-osztályt s remegésbe ejti a komoly gondolkozású főket: éppen azért ha a társadalmat megakarjuk menteni, ha el akarjuk tőle háritani ezt a rettenetes megrázkódást, föl kell karolnunk a munkás-osztályt, vissza kell terelnünk őket a rendes kerékvágásba, vissza kell vezetnünk a munkás-népet a vallás ösvényére, mert csak így lesznek, ha nem is gazdagok, de boldogok a munkások; ezen az uton lehet csak sikeresen megoldani a munkás-kérdést. De itt is áll a közmondás: „Addig hajlít-d a fát, amíg hajlik; mert ha egyszer vén fává nőtt, eltörök, de meg nem hajlik!“ Ha az élemedett szegény munkás nép egész életében csak zugolódni tanult, de sorsában megnyugodni senkisémet tanította; ha gyermekkorától kezdve csak gyűlölség töltötte el lelkét, de a szeretetet senki sem táplálta szívében; ha már egyszer elva-

kult szenvedélyeinek felkorbácsolt ádáz hullámai könnyörtelenül tovaragadják: nem bírod megállítani, nem vagy képes megmenteni többé; csitító szavaidat a nagy munkás-forradalom pusztítva rohanó viharának bömbölése, vad üvöltése tülharsogja s minden jóindulatu törekvésed hajótörést szenved a szenvedélyek szikla-szirtjein, mert az álnok elvek által telített munkások gyűlölettől megkérgesedett, megfagyott szíve megrepedni, összetörni igen, de meglágyulni, felolvadni nem tud már soha. Azért intve figyelmeztet az idők intő jele, hogy addig hajlítsuk a fát, amíg hajlik, vagyis magát az ifju munkás-nemzedéket oktassuk a vallás tanaira, mely megtanítja szeretni és imádni az Istent, tisztelni és becsülni embertársait, szorgalmasan végezni teendőit, békével elszenvadni a sors csapásait és elűzni az élet nyomorúságait, kerülni izgató, álnok ellenségeit és megismerni őszinte barátjait; korán szoktassuk erkölcsös életre az ifju iparos nemzedéket, hogy lelkének tisztaságát és testének épségét megőrizhesse, hogy a lelki nyomortól és korai elzüléstől megóvassék; — szóval minden lehető meg kell tennünk, miszerint már zsenge korukban megtanuljanak úgy élni, hogy belőlük egykor szorgalmas iparosok, tisztességes emberek, gondos család-atyák, derék honpolgárok és a társadalom hasznos tagjai váljanak.

Ez képezi feladatát az ipar-iskolai vallás-oktatásnak és erkölcsi nevelésnek; ez teszi elmulasztatlan, elodázhatatlan, szoros kötelességévé az intéző köröknek, miszerint gondoskodjanak, miszerint az iparostanoncok legalább az ipar-iskolában részesüljenek vallás-erkölcsi nevelés-oktatásban. **Riczi.**



Végzetes szerencsétlenség.

Nagykállói Kállay Lajos az újonnan alapított „Zentai ipar- és terményszövetkezet” vezérigazgatója, márcz. 27-én d. e. 3/4 9 órakor a Tisza háborgó hullámaiban megfulladva találtatott.

Míthogy az élénk emberi fantázia sok mindenfélét össze-vissza beszél e halálesetről, s mivel sem a bonczolás eredménye, sem más körülmény semmi biztos támpontot nem szolgáltatott a szerencsétlen gyászest felderítésére, — azért mi, a higgadt s következtető eljárásra támaszkodva és összevetve minden tényálladékokat, elmondjuk nézeteinket e végzetes szerencsétlenség felől úgy, a mely legvalószínűbb világitásba helyezheti a sötét dráma lefolyását.

A szerencsétlen ifju-ember (mindössze 22—23 éves volt) rendszeren, minden reggel sétálni szokott menni. Hétfőn reggel is a városban sokfelé járkált. Egyébb hely között megfordult a Tiszaparton is, nézve a folyam felkorbácsolt hulláma, mely mérges, fehér habfodrokat tolt szüntelen a partok felé. Legnagyobb hullámtörés volt látható a Goldstein-féle uszoda déli részén, közvetlen a lejáró lépcsőzet mellett. Kállay e haragos habfoltokat közvetlen közelről akarhatta nézni s e végből lement a lépcsőn, le, egész a vízszinéig. —

Itt aztán két eset következhetett be. T. i. vagy megszédült az iszonyu nagy szél által magasra felkorbácsolt hullámok közeli látásán, vagy a kivert habtorlás folytán lába alatt a vizes talaj, a deszka megcsuszott és a szerencsétlen ember a víz partjáról egész hosszában arcczal a vízbe bukhatott, mikor is eszméletét abban a pillanatban el is vesztette, ijedtében ájulásba, önkívüli állapotba esett s így történhetett, hogy a víz belsejébe nyomulván, egy perc alatt megfulladott.

Az uszodán megtört hullámok felfelé, vissza csapkodó ereje a hullát nemcsak az elzárt kis térből nem eresztette ki, hanem azt teljesen a part közvetlen közelében tartotta. De hogy a hulla, a vízben látatlan hosszabb ideig nem feketett, — legfőkébb 10—15 percig mindössze, erre nézve elég bizonyíték az, hogy a holttest, mikor a partra huzatott, még egész hajlékony, sőt meleg is volt; azután meg, a téli kabát (melyet Kállay panyókásan akasztott magára, csupán nyakánál lévő, felső gombjánál volt összegombolyva) teteje még át sem volt vizesedve

hanem a vastag nagy felöltő a vízszinén tartotta fenn a holttestet.

E szerint: a szerencsétlenség d. e. 8 órától 1/2 9 óráig kellett, hogy megtörtént legyen. —

És hogy e megrendítő eset, a józan s higgadt emberi számítás szerint így a miképpen mi itt elmondottuk történt meg és aligha másképpen, az szinte bizonyos.

Vizsgálódjunk csak egy kissé s vegyünk sorba minden okot, melyeket Kállay halálának tulajdonítanak a sokféle gondolkozásu és könnyevhívó emberek.

Vannak sokan kik Kállayt öngyilkosnak mondják. —

Ez az állítás több oknál fogva nem állhat meg komolyan. Mert: akik ismerték — pedig nagyon sokan ismerték! — Kállayt úgy ismerték meg mind a munka emberét, mint a megtörhetlen lelkű férfiak egyik erős oszlopát. Szinte csodálatos erővel és kitartással küzdött, hogy a „Zentai ipar és termény szövetkezet”-et létrehozza. Czelt is ért teljesen, a szövetkezet megrakott fényes boltja a legszebb pártolás mellett nyílt meg. Tehát a szövetkezet létele, neki pedig egy előkelő s örökös hivatal biztosítva volt. —

És akkor, midőn czélját imigy elérte, a munkaszerető és erőlelkű férfi ekkor lett volna öngyilkossá?! — ez nem lehet!

A másik okául Kállay halálának, sokan közönséges büntényt, gyilkosságot emlegetnek, mely ellenségei részéről (a kereskedőtől, különösen a zsidóktól) származott volna.

A kibén egy kis komoly ész és értelem lakozik, tudhatja, ha akarja, hogy ez megjárja mesének, hazugságnak, de valónak — ostobaság. Legkivált pedig Kállay halál-estét összefűzni izraelita polgártársainkkal, valóságos bűn, melyet szavakkal eléggé keményen elítélni alig lehet.

Fölhozni azonban nekünk itt föl kellett hoznunk ezt a buta hírt is, mert a városban a köznép szerteszét beszélte. Föl kellett hoznunk, hogy azt imitt megczáfoljuk s ellene tiltakozásunkat kifejezzük.

Különböen pedig, hogy a szomorú esetről ily hosszasan megemlékeztünk, a fenti körülményen kívül még annak is tulajdonítható, hogy Kállay felől az országos lapok közül az egyik öngyilkosságról („Szegedi Híradó”) a másik pedig vad-gyilkosságról („Egyetértés”) mond rémes históriát.

Mi Zentaiak, akik legjobban ismerjük viszonyainkat, sőt jól ismertük Kállay erős jellemét és anyagi helyzetét, mi azt mondjuk egész határozottsággal, hogy Kállay Lajos halála sem öngyilkosság, sem büntényből kifolyó gyilkosság, hanem egy felette sajnálatos véletlen szerencsétlenségből eredett. —

S mindazok az újságok kik a boldogult emlékét az öngyilkosság és gyilkosság révén elég sötét és meg nem érdemelt színben szellőztették, igen bölcs és nemes dolgot cselekednének, ha a megholtak csupán édes anyja iránti tekintetből is a téves közleményeket helyreigazítanák.

Mert bizony a mi igaz, hát igaz: ha nagykállói Kállay Lajos, a „Zentai ipar- és termény szövetkezet” volt igazgatója fiatal koránál fogva még talán egy kissé tul-idealista, tul-lobbanékony ifju ember volt is, annyi tagadhatlan, hogy munkás, értelmes, szolid életű, előretörő s mindezek felett hazáját szerető igaz magyar ember volt.

Nyugodjék békével!

H. J.



Köszönetnyilvánítás.

Mindazon t. barátaink és ismerőseink, kik felejthetetlen kedves jó feleségem elhunyt alkalmával részvétüknek bármí módon kifejezést adni kegyesek voltak, fogadják e helyen leghálásabb köszönetünket.

Szücs Lajos,
gymn. igazgató és a
gyászoló család.

Nagyérdemü Közönség!

A tisztességes hirlapirodalom meghonosításának magasztos eszméje adta kezünkbe a tollat és érlelte meg lelkünkben azon elhatározást, hogy »Zentai Hírlap« czimen egy olyan hetilapot indítsunk meg, mely békés szellemével, józan irányával és válogatott tartalmával **Zenta városának és Vidékének** jóirányú haladását, hasznos közművelődését, kulturális fejlődését előmozdítja, közérkölciségét megóvjá és felvirágoztatását biztosítsa. Az igazság mindenkor kalauzunk, azért az igazságot párt-különbség nélkül bárkinek szemébe bátran kimondani sohasem tétovázunk. Legyen az bár legfőbb emberünk, — botlásait szeretettel megéróni soha sem késlekedünk; de legyen az legnagyobb ellenünk, — jóirányú törekvését elismerni perczig sem habozunk.

Azon nagymérvű szellemi támogatás, melyben fáradozásunkat jeles tollú bel- és külmunkatársaink részesítik, lehetővé teszi egyrészt, hogy olyan kitünő dolgozatokkal legyen telítve lapunk, minőket a megvalósítandó nemes eszme joggal megkíván; másrészt, hogy oly bő tartalommal jelenjék meg a „Zentai Hírlap”, milyennel egy vidéki hetilap sem dicsekedhetik. Ezenfölül t. cz. olvasó közönségünk kedélyének földerítésére lapunkhoz kéthetenként „Ellenőr” című élczlap mellékletünk is csatolni fogjuk. Szóval mindent elkövetünk, miszerint a n. é. közönség igényeit teljesen kielégítsük.

Ez vezérelt bennünket eddig, ez fogja képezni jóakarató törekvésünket ezután is. Mennyire feleltünk meg eddigi működésünkben a n. é. közönség szives várakozásának, lapunk megjelent számaiból megítélhető.

Mindezek után teljes tisztelettel fölkérjük a n. é. Közönséget, miszerint, ha osztja nézetünket, ha helyesli működésünket, — **lapunk megrendelésére** nézve **posta-utalványon** vagy legalább **levelező lapon** intézkedni kegyeskedjék; mert a **jövő számokat már csakis megrendelőinknek** küldjük meg!

A »Zentai Hírlap« ára az »Ellenőr« melléklettel együtt:

egész évre . . . 5 frt,
fél évre 2 „ 50 kr.
negyedévre . . . 1 „ 25 „

Amidőn végül kijelentjük, miszerint **az élczlap melléklet külön** meg nem rendelhető és egyes számonként sem szereshető meg, — a n. é. közönség szives pártolását kérve, teljes tisztelettel vagyunk:

Zentán 1893. április hó 2-án.

A »Zentai Hírlap« szerkesztősége.

CSARNOK.

A kis „Mandi” nagy baja.

(Pölgári házasság.)

Van nekem egy kedves jószágom egy gyönyörű aranyárga kis madár, a Mandi, „ki” vidám csicsergéssel szokta reggelenként tudomásomra juttatni, hogy a napsugár betekintett ablakomon s ki midőn ezen fáradságért olajos kendermaggal jutalmaztatik, módos ugrándozások és hangos „csih” — csih” kiáltásokkal adja tudtul meglegedését. —

Oh! mi ketten, t. i. Mandi és én igen sok jó perczeket szoktunk egymással eltölteni, mert Mandika nagyon értelmes kis jószág. Apró szeméi fekete gyémántként tündökölnék s oly okosan tekintget velük, mintha minden hozzá intézett szó felett gondolkodnék. Közbe hangosan el-elkiáltja magát s óvatosan ugrál

ujjaim felé, hogy az azokon elhelyezett kendermagot lecsipje.

Egy darab idő óta azonban, a kisesike nagyon makrancos lett. A csalogató kendermag szemecskékre nem is tekintett, haragosan húzta még magát a kalit sarkában és máskor esattogó dalai és csapongó tril-lái is, időnként hallatott panaszos felkiáltásokká zsugorodtak össze.

El nem tudtam gondolni, mi lehet a baja. Kettőzött szorgalommal tisztogattam lakását, fürdő, friss víz, cukor és kendermag, válogatott minőségben és kellő mennyiségben szokott módon kijárt és mégis semmi eredmény. Mandim buskomorsága növekedett.

Szomorodott kedélyvel arra a meggyőződésre kezdtem jutni, hogy kis kedvencem ily állapot mellett, nem sokára itt hagyja a verőfényes napot. Percekig álltam kalitkája előtt és ő bánatosan pislogott felém gyöngyszemeivel.

Véletlenül egy barátom látogatott meg, ki szintén madár kedvelő volt. Elpanaszoltam neki Mandi szomorú állapotát. Érdeklődéssel halgatott meg, figyelve a kis pacienszt és mosolyogva fordult hozzám.

Barátom szót a baj nem gyógyíthatlan, az úrfi kedélybeteg, szerelmes. Házassít meg polgári módon és baja nyomban orvosoltatni fog. Valóban igazad lehet váiaszolék. Hogy én erre előbb nem gondoltam.

De még mindig nem késő. Lázás gyorsasággal indultam lány nézőbe és csakhamar sikerült egy szende halvány sárga menyasszonyt keríteni s vele gyors tempóban hazá rontani.

Midőn Bandi az új vendéget eddig egyedül birt lakásában megpillantotta, gyanúsán tekingetett felé, de ez nem soká tartott. Az ismeretség csakhamar meg lett kötve és ennek folytatása Mandika buskomorságát mindörökre száműzte.

Látni kellett volna Mandit, milyen gavalléros előzőkeny és keveskedő férj vált belőle. Igaz, hogy velem többé nem sokat törődött, de a szerény kis feleséget láthatólag boldogította. A következő napokban még vigabban csattogott az ének mint az előtt, egy hónap múlva pedig három izike-pizike örökösrel szaporodott a kalit népsége.

ALVÉGI JANOSI.

Különfélék.

Tiszt. Munkatársainknak és n. é. olvasóközönségünknek boldog husvétünnepet kívánunk!

Lapunk egyes példányai Heiszler Aladár, Kabos Armin és Pánity György urak üzleteiben, valamint a kiadóhivatalban kaphatók.

Nagyhét és husvét. A kath. világ legszomorubb ideje a nagyhét, legörvendetesebb ünnepe a husvét. Mintha még az ég is kedvezni akart volna, ezen kegyeletes napok megszentelésének, folyton derűlten mosolygott a buzgó hívek ezreinek feje fölött.

A nagyheti szertartásokat az idén is a szokásos szomorú pompával tartotta meg nálunk is a kath. egyház és örvendetes szép számmal jelent meg azokon Zenta-város vallásos közönsége.

A virágvasárnap körmenet alkal-mával tartott barkaszentelési egyházi ünnepélynek egyik legkimagaslóbb momentuma volt a passió, melyet a zentai dalkör énekelt. Csak kiváló dicséret és méltó elismerés illet-heti meg azon nemeslelkű és fenkölt gondolkozású egyéneket, kik a föltáma-dás dicső ünnepének közeledtével a zentai dalkört hallottából föltámasztották. Ha jól tudjuk, azon magasztos eszme vezérelte városunk képviselő testületét, midőn jelenlegi kitűnő tehetségű zenész-kántorát megválasztotta, hogy különösen a főbb ünnepeken tartatni szokott egy-házi ünnepélyek fényét zenés-misék és műcének által is emelje. Ezen szép és dicséretes eszme megvalósítása részben már sikerült is, vagy legalább is a jég meg van törve; mert az újonan szer-vezett dalkör a magyar szabadság kegyeletes napján a szép magyar him-nussal, különösen pedig a virágvasárnap és nagypénteki passió eléneklésével már meg is tette az első szárny, — vagyis inkább hang — próbálgatást. Nem szán-dékunk itt bírálatot írni a dalkör ezen föllépéséről, még azt sem akurjuk föl-említeni, hogy jószándékú működésén a kezdet nehézségei egy kissé visszatük-

rözödtek, hogy a tenor gyöngye volt, hogy a hanggal némileg leszáltak, — csak azon meggyőződésünknek akarunk kifejezést adni, hogy nyilvános föllépésükkel az isteni tisztelet fényét nagyban emelték és művészi éneklésükkel való-ban buzgó áhitatra indították az ajta-toskodó közönséget. Öszintén gratulálunk az intező uraknak és lelkes mű-ködésükért méltó elismeréssel adózunk a dalkör minden egyes tagjának! Vajha állandóan kitartó lenne e dalkör önkép-zésében és magasztos működésében és ne lenne oly rövid életű, mint minden városunkban, mint ama lelkesült hang, mely ajkairól fölhangozik, — mily lélek-emelő működést fejthetne ki, mily ma-gasztos feladatot oldana meg a zentai dalkör!!

A nagybőjtű egyházi szent be-szédék megtartását lapunk felelős szer-kesztője kezdte meg, mivel azonban ezen üdvös működésének folytatásában hirtelen keletkezett súlyos betegsége és még most is gyöngélkedő állapota meg-akadályozta, a 3. első prédikáció után Gózon István helybeli káplánnak adta át a szót, aki is azután a megkezdett ciklust érelyes hangon tovább folytatta és a nagypénteki fényes szónoklattal szerencsésen be is fejezte a kath. hívek nagy lelki épülésére.

Jeremiás siralmait a helybeli kántorok és káplánok egymással neme-sen vetélkedve énekelték a nagyhét delu-tánjain.

Nagy örömmel és lelki épüléssel láttuk, hogy a vallásos köznép száza mellett főleg nagycsötörtökön a zentai intelligenciának számos női tagja túltéve magát korunk balga előítéletlen szintén áhitattal járult a szent gyónás- és áldozáshoz, hogy lelkét a bűntől megtisztítva, tiszta szívvel zeng-hesse a dicső Alleluját; — ezáltal is követve a valódi műveltséggel bíró ma-gyar főrangú hölgyek szép példáját.

Nagypénteken városunk kath. közönsége nem- és rangkülömbőség nél-kül egész nap buzgó áhitattal látogatta Jézus szent sirját, mely a Szent Szív oltárán volt elhelyezve, miután régi helyén az apát-plébános úr ónagysága egy új oltárt emelt saját költségén Szt. Anna tiszteletére. — D. u. 3 óraker kezdődött a szent beszéd, melynek vé-geztével az apát úr kivezette a hívek összesereglett ezreit a kálváriára.

A nagyszombati szép szertar-tások alatt is zsúfolásig megtelt a templom ajtatoskodókkal. A d. u. 6 óraker kez-dődő föltámasz ünnepély alatt pedig, melyet az apát úr végzett fényes segéd-lettel, nagyon is igaznak bizonyult azon nézet, hogy Zentán egy második rk. templom fölépítése elodázhatlanul szük-séges, mert a közönség $\frac{1}{3}$ része sem fért be a főplébániai templomba.

A husvét vasárnapi disz-szó-noklatot t. Kubusz Bonaventura atya fogja tartani d. e. 10 óraker, a nagy-misést pedig Zenta-város apát-plébánosa celebrálja teljes ornatusban és a helybeli fiatal papság fényes segédlete mellett. Az egyházban tehát a nagy szomorú-ságot a husvétünnep öröme váltotta fel: bárcsak az egymás ellen agyarkodó ellenséges polgárok szívében is a hara-got és gyűlölködést a föltámaszt Istén-ember által megszentelt üdvös béke és

szép egyetértés, áldáshozó szelleme vál-taná fel!

Kossúth Lajos nagy hazánkfa már-vány mellsobrára a fővárosban alakult gyűjtő-bizottság kezeihez eddig 2584 frt 57 kr. gyűlt egybe.

Császka György, kalocsa-egyházmegyei érsekünk a husvétünnepet székhelyén — Kalocsán fogja eltölteni, hova már e hó 26-án meg is érkezett. Husvét vasár-napján az ottani székesegyházban fog mi-sézni fényes segédlet mellett.

Apponyi Albert grófot ki e hét elején Cserevenkáról jövet Topolyán kiszállt a vonat-ból — a topolyaiak fényes és lelkes fogad-tatásban részesítették. Este a várost tiszte-letére kivilágították s lakásán — dr. Had-zsy házában — fáklyásmenet kereste fel, amikor is dr. Cziráky üdvözlő beszédére me-leg szavakkal válaszolt, melyet a közönség lelkesen megélt. Apponyi még ugyana-zon este a 10 órai vonattal tovább utazott Bpest felé.

Jókai-ünnep Bácsme gyében. Jókai írói jubileumát Bácsország is meg fogja ünnepelni, Szabadka város törvényhatósága Frankl István indítványára utaitotta a tanácsot, hogy dol-gozzon ki tervet a Jókai-jubileum tárgyában.

Parbaj. Hegyesy K. s Dr. Belezny J. a »sas-kőre« bizonyos eljárása fölött szóval keményen összeütözköztek, aminek »skilhivás« lett a vége. A lovagias »párviaszkodás« mult kedden folyt le Torontálmegye területén a tiszai töl-tésnek egyik mélyedésében. A parbaj pisztolyra ment, egyszerű golyóváltással 25 lépésről, 5 lépés avancéval. Hegyesy segédei voltak Kurucz Dezső és dr. Barna Károly, orvos dr. G., Belezny-é pedig Sz. Géza és L. Andor. Az első lövés joga B.-t illette, ki-nek pisztolya azonban (mivel az illető pár-bajozó a nagy zavar, vagy más egyéb ok miatt fegyverét csak félig húzta fel) »csötör-tököt« mondott. Azután lött az ellenfél, ki a golyót a levegőbe küldötte. A parbaj után a felek nem békültek ki.

A második r. k. templom építési válla-latára f. hó 5-én lesz a liquidáció, melynek megtörténte után azonnal megkezdetik a temp-lom építése. Már akadt is vállalkozó. A ko-lozsvári »Kiss Lajos és Társa« cég arról tudósít, hogy a költségvetést átnézte, elfo-gadhatónak tartja és legközelebb eljön me-gszemlélni a helyet s beadja ajánlatát. Hihe-tőleg sok ajánlat fog beérkezni. Kíváncsiak vagyunk ki fogja fölépíteni a gyönyörű temp-lomot. —

Szives tudomásul. A közs. polg. leány-iskola által husvét hétfőjén rendezendő mű-kevelői estély programja, a már közzé tett műsört tekintve, némileg megváltoztatt, annyiban, hogy Gábor Gizella, II. osztályu növendék, egy igen kellemes s csengő hang-gal rendelkező leánya, az »Eleven Ördög«-ből egy románczot szóló fog énekelni. — Egyszermint a tiszt. érdeklő közönség szives figyelmét ez uton arra hívjuk fel, hogy az estélyre szóló jegyeket, husvétünnepén a köz-ponti iskolaépületben lévő igazgatósági iro-dában lehet váltani. — A rendező bi-zottság.

Hodsághon márcz. 27-én volt az orsz. képviselő-választás Lebach László és Lázár Jenő gróf jelöltek között. Az eredmény az lön, hogy daczára azon körülménynek, mi-szerint a választás megejtése előtt már hiva-talosan constatáltatott, hogy Lebach nem választó és így nem is választható, mégis szótöbbséggel ő lett megválasztva. Az ottani ellenzék a választás ellen peticezionálni fog s így a nemzeti párti jelölt Lázár Jenő gróf győzelme a második választásnál bizonyos.

A kalocsai főkapitányi uradalomhoz tartozó »Ács« puszta, mely különféle műve-lési ág alatt levő 4025 cat. holdnyi terüle-t képez, 1894 évi október hó 1-től kez-dődőleg folyó évi április hó 19-én, az ura-dalmi tisztartói épületben nyilvános árveré-sen haszonbérbe fog kiadatni.

Becsületes ember. Helyi lapjaink mult számában Korhecz Lajos vár. adótsizt pa-naszszal vegyes hirdetményt tett közzé, hogy ezüst órája elveszett s kérte a becsületes megtalálót, hogy stb. stb. Bizony jómaga sem

igen bizott ahhoz, hogy régi s kedves óráját valamikor még zsebébe dughassa. Pedig lám! ma már ismét zsebében „fityeg az ityeg.“ Szerencséjére Lajos barátunknak, az elvesztett portékát egy becsületes ember találta meg, aki hűségesen beszámolt az igazi tulajdonosnál. A becsületes megtaláló megérdemeli, hogy e helyütt nyilvánosan megdícséjük nemes tettéért, a kit igazi nevén Nagy Imrénnek hívnak s foglalkozására nézve a ker. tkpéztár szolgálja.

Meghívó. A „Zentai Gazdakör“ könyvtára javára 1893. évi április hó 2-án Husvét első napján, egyleti helyiségekben táncvigalmat rendez, melyre t. ur és becses családja meghívatik. Beléptidj: szeméjnyenként 40 kr. Kezdeté esti 8 órakor. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és szokott módon nyugtáztatnak.

Kérelem a városi t. rendőrfőkapitány urhoz. Tisztelettel kérjük fel a tettes r. főkapitány urat, sziveskedjék a Schambachszálloda előtti bérkocsikat vagy a gabona piacra, vagy pedig (heti vásár ideje alatt) az utca tulsó oldalára (a gab. piactól északra) rendelni át, mert 1-ór: ott, hol t. i. jelenleg állomásoznak, a csatornázatlan hely miatt már most is (lát még melegebb időkben) oly borzasztó bűz terjeng, hogy szinte fullasztó; 2-ór azért, mert a bérkocsik oly mocskos, trágár beszédet folytatnak egymás között és a vizért járó szolgálókkal, hogy azt leírni lehetetlen; 3-ór pedig azért mert a járdát a kávéház ajtaja előtt a kocsis urak tartják folytonosan megszállva vivén véghez ott olyan érellyítő orrfújósást és köpködést, hogy bizony tengerész-gyomor kell hozzá, hogy láttára bele ne betegedjék a tisztasághoz szokott ember. Hiszen az a hely hol jelenleg a fiakker-állomás van, Zenta egyik legszebb s így tavasz elején legkeresettebb sétat-helye. — Azt hisszük mindezekből mikép jelen kérelmünk nemcsak igazolt, hanem jogos is; a mely ismét azt engedi remélnünk, hogy a tek. r. kapitányság jelen felszólásunkat becses és komoly figyelmére fogja méltatni. — Teljes tisztelettel: Számos polgár megbízásából: J. S.

Veszedelemes állapot-betegség. Klein Sándor hasznabérlő tanyáján, a Zagoricza-féle szálláson, a disznó-csorda között nagymérvű veszettség ütött ki múlt hó 28-án. A mint a baj bejelentett, rendőrségünk rögtön megtekintte a kellő intézkedést, hogy a betegség győgytassék, különösen pedig, hogy a csorda zár alá vétessék és a baj teljes megszüntéig zár alatt is tartassék.

Iskolai növendékek ünnepe. A husvéthétfői estély, melyet a közs. polg. leányiskola növendékeivel a tanítótestület rendez, egyike lesz a legsikerültebb és legélvezetesebb szórakozásoknak. A néma képek oly művészi és élethű csoportosítással vágnak már a próbákon is egvűvé, hogy arról eleve teljes elismeréssel kell szólnunk. Maga a szindarab előadása pedig a lehető legjobb alakításokat fogja nyújtani, a mit csak az iskolai növendékektől várhat a figyelmes szemlélő. Mindezekből kifolyólag bátran azt mondhatjuk, hogy a tiszt. városi közönség el lehet készülvén arra, mikép a hétfői estélyen igen-igen jól fog mulatni. S hogy a közönség, az iskola-ünnepélyen nagy számban lesz jelen, azt abból a meleg érdeklésből gyanítjuk, mellyel polg. iskolás növendékeink e szép ünnepélye városzerte találkozik. Az estélyre jegyeket válthatni lehet: husvéthétfő délután 5 órájáig Heiszler Aladár ur kereskedésében: azontul pedig fent a nagyvendéglóban az esteli pénztárnál.

Nagykikindán szintén hasonlóan bántak el a polgári házassági javaslattal mint Zentán. Egyik ügyvéd ugyanis azon javaslatot terjesztette a nagykikindai képviselő testület elé, hogy szavazzon bizalmat a polgári házasság mellett a kormányynak. Azonban a város polgármesterének ajánlatára a közgyűlés egyszerűen levette ezen odiosus ügyet a napirendről

azon megokolással, miszerint ilyenmő javaslatokkal csak a törvényhatósági joggal felruházott városoknak van joguk foglalkozni. — Szolgáljon ez is felvilágosításul és vigasztalásul a mi R. papáinknak!

Halálozás. Zenta város milyt társadalma a legmélyebb részvétellel értesült azon pótolhatlan csapásról s veszteségről, mellyel Szücs Lajos gymn. igazgató urat forrón szeretett neje, szül. Rák Janka, „a legjobb feleség, szerető s önfeláldozó anya“ elhunytával, márcz. hó 28-án érte. A szívből megsíratott hitves és anya élte legszebb ideje 32 éves korában, boldog házasságának 12. évében, rövid betegség és kínos szenvedés következtében költözött tova szerettei köréből. A bubánatos özvegy-férj keservében 3 gyermek: Margit, Elza, és Jenő, az édes atya: Rák János; 4 testvér Gyula, Endre, Anna és János; napa: özv. Szücs Imréné, — és számos rokon osztoznak. Temetése — mondhatni — a városi közönség egész értelmiségének végtisztelet-adása mellett márcz. 30. történt, míg érette a sz. mise áldozat f. hó 5. reggel 8 órakor fog a Mindenbatónak bemutatni. „Áldás és béke lebegjen a kiszenvedett drága halott sírja felett! Az örök világosság fényeskedjék neki!

Tulságos elővigyázat. Kallai temetésén szinte csodálkozva láttuk, hogy a mk. esendőség helybeli létszáma közül négyen, lőháton, fegyverrel teljesen felszerelve kémszemlében le- s föl ezirkáltak a városban, s különösen a kórház körül, azt gondolván, hogy a sok ferde és kőzsa bir miatt még bizony valami ostoba s erőszakos lépésekre ragadtatja magát a köznép. — Főlöskézes volt az aggodalom. A mi zentai népünk a leghiggadtabb természetű emberek közé tartozik, a ki ha szert mende-mondázi, sohasem ragadtatja el magát annyira, hogy szélsőségekre hajló tetlegességig vete-medjék.

Nagyikikindai tőtekonyosság. Nagy Mihály és Nagy Mihály Fülöp, vagyonos martonosi lakosok, a templomterén egy 3000 frtba kerülő Sz. Háromság szobrot fognak emeltetni. — Ezenkívül, ugyancsak a hitbuzgó emberek, még egy másik, nemkevésbé nemes emberbaráti cselekedettel is meg akarják neveket a martonosiak előtt örökíteni. Nem kevesebbel t. i. minthogy a nemeskeblű polgárok Mar-tonoson egy kisdédővőt is szándékoznak a saját költségükön felállítani. Isten éltesse a derék embereket!

Végrendelet-tevők figyelmébe. A városi levéltárban megőrzés végett 180 végrendelet van letéve. Minthogy pedig ezen okiratok a jelzett helyen czéltalanul kezelteknek, a városi tanács felhívja mindazokat, kiknek családjaikat érdeklő végrendeletek a v. levéltárban vannak elhelyezve, hogy kiki az őt illető okiratot vegye ki onnan, mely végből Lantos István levéltárnoknál kell jelentkezni. —

A „Zentai Gazdakör“ könyvtára. Elis-mert dolog volt eddig is városi közönségünk részéről, hogy a „Gazdakör“ könyvtára Zentán a leggazdagabb és legválogatottabb. Kö-lessnességet vélek teljesíteni akkor, midőn városunk olvasni szerető közönségével tudatni bátor-kodom, hogy e jeles könyvtár újólag, a hazai és külföldi első rangú írók legújabb remek munkáinak nagy tömegével — több száz kötettel — szaporodott. A beszerzett munkák már kötve és az olvasók használatára rendezve vannak. A kör fáradhatlan könyvtárnoka tiszt. Benedek Elek úr, az összes műveket szakok szerint besztva, azokról betűrendben jegyzéket dolgozott ki. E tartalomjegyzéket a kör kinyomatja és tagjai között a beszerzési áron kiosztja s így a könyvtár használatát mindenkinek lehetőleg megkönnyíti. Tekintettel arra, hogy bármily foglalkozású s a műveltség bármily fokán álló egyén a jelzett könyvtárban, igényeihez illő, különféle irányú és fajta művet nagy bőségben találhat; tekintettel arra, hogy az évi tagsági díj oly csekély (első évben 3 frt, a többiben 2 frt) hogy azt szerényebb körülmények között lévő egyén is megerőltetés nélkül megfizetheti; minden olvasni szerető polgár helyes dolgot cselekszik akkor, ha ezen kör tagjává véteti föl magát, különö-sen, ha tekintetbe vesszük még azt, hogy a

tagok részére a kör helyiségekben a legköl-önfélőbb lapok állanak rendelkezésre. — Városunk minden polgára e cselekménye által, egyben támogatni fogja a „Zentai Gazdakör“ azon nemes czélok elérésében, miket az magának a közművelődés terén ki-tűzött s miknek megvalósítását évről-évre — mindenki által elismerve — teljesíti is. — Ajánlom jelen tudósításomat Zenta város olvasni szerető, a közművelődést elő-mozdítani törekvő nagy közönségének figyelmébe. **Egy gazdaköri tag.**

Sváb észjárás. A ki hiszekény és egygyű, hát az Czerna-Barán is, meg Bécsben is egyforma. Kedden egy limonádé-vármegyei sváb asszony jött át hozzánk, hogy meg-takargatott 3000 (háromezer) forintját gyű-mölcsoztetés végett valamelyik sparkassza betegye. Legelőször is bekukkantott a „Zen-tai tkpba“, s megkérde, mennyi kamatot ad-nak betéti pénze után. Mondták neki: 4%-ot. A sógorasszony ezt keveselte és ment az „Átalánosba“. Ott a kérdésre hasonló választ kapott. Nagybusulva ment ki az asszony a tkp-tárból s indult hazafelé. Már-már kiért a sváb anyó Bácsországból, amikor egyszer csak maga előtt lát egy eddig nem látott — ta-ka-rekpénztárt. Bemegy hát oda is szerenesét próbálni s ime: azt hallja, hogy ott pénze után 6%-os kamatot fog kapni. . . . Öröm-mel hozta ki a tkpból a mámi a betét köny-vecskét s teljes meglepéssel dugta keszke-nőbe takargatott kincsét a keblébe. Egy va-laki a tul-élelmes asszony vándorlását és e vándorlásnak eredményét megfigyelte, a hid-czedula váltáskor megkérdezte tőle: hány éves néni? Mire a sváb teljes birka arczu-lattal így felelt: kenderáztatáskor leszek — 40 esztendősi!

Versengő feltalálók. Kezd komikussá válni a Dowe-féle uniformisról szóló száz-féle himnusz. Habár eddig még semmi bizonyos és hiteles adat sincs arra nézve, hogy ez az uniformis csakugyan beválik; de mégis történet olyanféle szakértői nyilatkozat, melyből következtetve nagyon kevés értéke lehet e találmánynak. Ma megint egy másik feltaláló áll elő azzal, hogy ő is tud golyó mentes uniformist csinálni, még pedig sokkal jobbat mint Dowe, mert az ő anyaga könnyebb. Reindlnak hívják a jámbort, azelőtt Wala-gofban volt szövetygári hivatalnok, most pedig életbiztosításban dolgozik Mannheim-ban. — Jóllehet az új találmányt még nem próbálták ki, de azért a manheimiak telekürtölik vele a világot. — Branswetter szegedi órás leakarja főzni a német só-gorokat. Az általa készített és feltalált go-lyókból több darabot küldött el tegnap Zieg-ler J. német gyalogos századosnak, aki a lövés próbákat Dowe védő ruháira Mann-heimban vezette s vezeti. Branswetter ugyan-is azt állítja, hogy az ő hegyes aczél golyói átfurakodnak a moderu német páncélon.

□ **Vörös kakas** a vidéken. Adán a múlt hó 10-én Beslin Milán tulajdonát ké-pezett, 160 frt értékű zab szalmakazal égett le, gondatlanság folytán! Ó-Kanisán pedig Komoróczy Pál tanyáján ütött ki a tűz, múlt hó 17-én s különösen takarmány-félékben tett kárt.

□ **A zentai járásban felülvizsgálatra** 30 hadköteles utasított. A felülvizsgálat Szegeden ápril hó 13-án leend megtartva.

Bács megyei kör Budapesten. Nem egy-szer alakult már bács megyei kör a főváros-ban, de hosszú életű még egyik sem lehetett. Többnyire az egyetemi polgárok alakították eddig. Most azonban már megyebeli polgárok vették kezükbe az ügyet és valószínű, hogy a körnek hosszú élete is leend. Azt olvassuk ugyanis az egyik fővárosi lapban, hogy Bu-dapesten több mint négyszáz bajai ember él, a kik már régóta buzgolkodnak azon, hogy egy közös helyiségben összejöhessenek, a hol földézhessék a bajai emléket. Tartottak is összejöveteleket egy budapesti kávéházban, de a törekvés dacára a bajaiak ismert össze-tartásának és egyetértésének csaknem meg-hiusult, mert némelyek társas összejövetelet, mások valóságos kört akartak alakítani. Végre az Európa szállodában csakugyan megalakult a kör, de kiterjesztették a fővárosban élő

Folytatás a mellékletén.

✠ Tichy Rezső és Társai borüzlet Zentán. ✠

✠ B O R ✠

Alólírottak ajánlják nagy választékkal berendezett:

borüzletöket,

elárúsítanak kicsinyben és nagyban.

T. cz. vevőink kényelmére az **ó**-borokat 1 literes és 1 1/2 literes (pintes) üvegekben is kiszolgáltatjuk ár-emelés nélkül, s az üvegeket a felszámított árért vissza vállaljuk, vagy ismételt vásárlásnál cserébe fogadjuk.

Boraink következő választékban állanak a t. közönség rendelkezésére s bármikor megtekinthetők:

Siller közönséges. Hegyi **siller** finom **új**- és **ó**: villányi, pécsi, szilvási stb

Fehér asztali bor. Finom **fehér ó borok**: pécsi, szilvási villányi, magyarádi, érmelléki stb.

Rizling erdélyi és villányi, utóbbi Schaumburg-Lippe hercege termése.

Vörös asztali bor. Villányi **vörös, ó**, Schaumburg-Lippe hercege termése. Ménesi-györöki **vörös**, Domány József termése.

Kőbányai sör mindenkor friss, üvegekben és hordókban. **Törköly pálinka, szilvórium** és **borovicska**, mind valódi I. rendű minőségben.

Cognac gróf Eszterházy-féle 70 s 35 centilitr. üvegekben.

Az izraelita vevőink részére pedig **husvétii szilvórium** is 1 literes és félliteres üvegekben.

A borok ára megadózza, literenként 26 krtól 1 ftig változik.

Tisztelettel **Tichy Rezső és társai** borkereskedők.

✠ Pincze és iroda Ezen zájoda épületében. ✠

✠ Tichy Rezső és Társai borüzlet, Zentán. ✠

Tichy Rezső és Társai borüzlet Zentán.

Tichy Rezső és Társai borüzlet, Zentán.

Brosz Gyula Zentán

✠ vas- és fűszerkereskedés, főtér ✠
A „MEDVÉHEZ“.

A tavasz beálltával van szerencsém: a nagy-érdemű közönségnek becses figyelmét dusan felszerelt

vasüzletemre

felhívni. — Raktáron tartok:

Mindennemű **vasakat** és **öntvényeket**, kocsik és szekérvasalást és tengelyt, **szerszámokat**, házi- és **gazdasági eszközöket**, épület- és bútórvasalásokat, **konyhaedényeket**, mindenféle **szegeket** és **sodronyokat**.

Gépészek és cséplőgéptulajdonosok részére minden kelléket.

Fűszerüzletemre

vonatkozóan mint időszerű cikkek, bátor vagyok felemlíteni: **kocsikenőcsöt** és **gépölajokat** gazdasági **vetőmagvakat**, kész mázólo **festékeket** minden színben.

Festék neműekben különösen nagy választéket tartok és mint **ujdonságot**, **gyönyörű kátrány festékeimet** ajánlom.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Becsés pártolásért esedezek mély tisztelettel

BROSZ GYULA.

Husvétii ajándéktárgyak!

Legdivatosabb napernyők!

Férfi-, női és gyermekcipők!

Mindennemű kalapok

legnagyobb választékban itthelyt legjutányosabb áron kaphatók

✠ **HEISZLER ALADÁR** ✠

divatárú kereskedésében, Zentán

Heiszler Ferencz gyógyszerész ur főtéri házában

Melléklet a „Zentai Hirlap“ 1893. évi 5-ik számához.

összes bácsmegyeiekre, minek folytán a körnek nem bajai kör, hanem Bács-Bodrogh megyei kör elnevezést adtak.

A baromfi-paragrafus. Ismeretes t. olvasóink előtt azon miniszteri rendelet, melyet az országos állatvédő-egyesület kértére bocsátott ki a kormány, hogy t. i. a csirkét, pulykát, libát stb. nem szabad az eladó és vevő publikumnak fejfel lefelé fordítva huzcolni. Nem kevésbé ismeretes azonban a piacra járó közönség előtt az az állapot sem, hogy az ökölnvi csópp inas gyerekek majd lerogynak a rúd terhe alatt, amint kétrét görnyedve cipelik a bocskort, csizmát s egyéb eladni való portékát, míg a majster úr rangosan s pipálva ballag mellettük. — Egy nva-kig sikkába bujt polgár két összekötözött lábú csirkét vitt mult pénteken a baromfi-piaczon, mikor a rendőr rászólt:

— Hát miért viszi kend így a csirkét, fejfel lefelé fordítva?

A megszólított csodálkozva néz a rendőrrre.

— Hát már mért ne vinném?

— Hát mért nem szabad,

— Hát ugyan mér nem szabad?

— Hát azért, mert ez lelketlenség, aztán ezt tiltja a paragrafus.

— Micsoda rapagrafus?

— Akit a miniszter úr kiadott.

— A szűrés polgártárs meglóbázza kezében a csirkepárt.

— A minyistráns ur a magiába parancsóján... Különbön ehun ni! — tette hozzá az okos ember s rámutatott egy gyege inasgyerekekre, a ki megrogvott inakkal lihegve cipelt egy hosszú rúdat megrakva csizmával. — a meggyég az inasgyereket kinlódni hagyja a főföminyistráns ur, kinlódhat a csirke is váltig. — És a nyakig sikkás atyafi, sunyi mosolygás közben a verejtékező inasra, meg a hegyesen lépkedő mesterre rámutatva, diadalmasan így fözte le a rend kómoly órét:

— No, inkább ezeket ropografosozza meg kend, ne engem...

Egy kis tévedés. Tévedni emberi dolog, ez régi igazság. Hanem az bizonyos, hogy ha valakinek a kárára tévednek, az a valaki bizonyára nem a legszívesebben veszi tudomásul a tévedést. De természetesen ilyen esetekben is kell, hogy kellő méltánylással viseltessünk tévedő embertársaink iránt. — A szabadkai törvényszékkel történt egy ilyen ominosus tévedés. Körülbelül másfél évvel ezelőtt egy bűnygynek jötek nyomára: Müller Katalin hajadon cselédleány bűnös szerelmének egyetlen élő zálogát, újonnan született kis gyermekét, megfojtotta. El is ítélték annak rendje és módja szerint 9 hónapra. Csakhogy az volt a baj, hogy Szabadkán véletlenül még egy Müller Katalin talákozott: egy becsületes embernek tisztességes felesége. Így történt aztán, hogy a kir. tábla, mind pedig folyó hó 17-én a kuriai ítélet meghirdetésénél az ártatlan Müller Katalin szerepelt mint vádlott s a 9 havi börtönbüntetést azonnal meg is kellett kezdenie. Hasztalan volt az asszonynak minden védekezése! De a férj sehogys tudott megbarátkozni a gondolattal, hogy felesége szenvedje el azt a börtönbüntetést, melyet egy másik személy érdemelt ki. Ismerőse tanácsára felkereste egyik odavaló ügyvédet és a vihar-edzett paraszt ember könyves szemmel panaszkolt el felesége baját, kérve közbenjárását. Az ügyvéd jelentést tett az esetről Deák Péter kir. ügyésznek, ki is nyomban megvizsgálta a dolgot, szembesítette a börtönbörtönben lévő asszonyt a végtárgyalás során kihallgatott tanakkal s minthogy kitűnt, hogy a fogva lévő asszony nem azonos az eított leánnyal, amaz haladéktalanul szabadlábra bocsátotta. A szegény asszony anyára megörült kiszabadulásán, hogy esze ágában sincs számon kérni, hogy voltaképen miért kellett neki négy napig börtönbörtönben ülni, holott ő soha még a légynek se ártott.

Szilárd petroleum. mint tüzelő anyag. Egy angol cég a petroleumot bizonyos vegyszerek hozzáadása által megdermeszti. Az ily módon téglalakúvá sajtolt tüzelő anyag háromszor annyi tüzelő erővel bír, mint a kö-

szén. A szilárd petroleum 10%-al olcsóbb a közönségesnél. —

Hazaí Veray János, a magyar haza vándor lantosa és költője, állandó alakja lesz lassankint a bpesti kapitányúgnak. Némrégiben még mint fölperes jelent meg helykén a kapitány előtt, s most szerényen huzódott meg a vádlottak padján. Sulyos dolgokat szentencziáltak a szegény apostol fejére, azt mondták, hogy a mult vasárnapi szabadságnem után ő lázította Tisza Kálmán ellen a népet. Pedig szegény feje dehogyan látott, összes törekvése az volt, hogy minél több pénzülést áruljon ki vörös-fehér zöld papirosra nyomtatott megrovási kalandjaiból. Tagadott is Veray mindent, majdnem azt is, hogy megszületett.

— Mi a neve? kérdezte a kapitány.

— Hazaí Veray János.

— Hogyan írja nevét?

— Szeretettel mondván, ahogy jól esik a tékintetes urnak.

— Milyen vallásu?

— Amilyen körökben megjelenek, olyan vallásnak mondom magam, de azért született katolikus vagyok.

— Foglalkozása?

— Tizenhat év óta a magyar nép költője a haza veterán lantosa.

— Hány éves?

— Most első kukoricakapáláskor leszek, negyvenöt éves.

— Hol született?

— A világ közepén, Gömörmegyében, a hol a szurok csepeg.

— Nőse vagy nőtlen?

— Még nem vagyok nőse, de ha a polgári házasságot behozzák, eleget akarok tenni honpolgári kötelességeimnek.

— Volt-e katona?

— Nem én, könyörgöm ássan, hadtalpu vagyok.

— Mit hozhat föl védelemre?

— Kérem alázatosan, én olyan nagy tisztelője vagyok Tisza Kálmánnak és egész családjának, meg is énekeltem őket, hogy akartam volna megsérteni. De hát elragadt a nép, és elől vitt, mint egy fultajár. Aztán meg én nem is beszéltem másról, mint a polgári házasságról és pedig a következőképpen, nagyságos kapitány uram:

Hazánk és nemzetünk mind jobban fejlődik. Ha minden férfi család körben megházasodik, Ne egyházi, hanem polgári házasság legyen. Mert ezáltal az agaszszúkek száma nagyon megcsökken.

Hiába volt azonban ez a lojális fölfogás, a kapitány Verayt ötven forint bírságra, vagy öt napi elzárásra ítélte. Veray szörnyen elzékenyült:

— Hogyan megyek én már most Rómába. Inkább leülök a büntetést, de előbb appellálok és írok rá egy olyan megrovási kalandot, hogy többet el nem ítél a kapitány ur!

A bosszú egy újabb neme. Erdélyán Milán zentai lakosnak volt valami szörnyű nagy ellensége. Nagyon háragudhatott Erdélyánra, mert mindenáron bosszút akart rajta állani. De hát ennek a bosszunak is borzasztónak kellett lennie, nem olyan közönségesnek, mint milyenek eddig szokásban voltak. Hosszas fejtörés után ki is találta, hogy mit fog tenni! Megleste valahogy Erdélyán tehenét, s a szegény állatot füleit kérérlhetlenül levágta. Persze talán azt hitte, hogy így kikerül minden üldöztetést, de csalódott, mert a rendőrség erősen nyomozza. Hát még ha az állatvédő egyesület megtudja!? Lelke minden porczikáját megátkozná a gonosznak!

Rendkívül érdekes versenyezést tartott mult hó elején a luxoni sport-egylet Egyiptomban, — melyet rendkívüliségénél fogva ismertetünk. — A program a következőkép volt összerakva: I. Szamárv verseny, melyen a hajcsárok állva tartoztak hajtani. II. Buffaló verseny, az árlovasok a loyon visszajáról ültek. III. Teve verseny, a tulajdonosok a tevé előtt futni tartoztak. IV. Arabok verseny, kiknek vágatás közben a földön heverő zászlókat kellett felkapniok. V. Szabadon vágatás lovak verseny. Bár a legmagasabb díj csak 5 márka (mintegy 3 fut) volt, a futamokra mégis temérdek résztvevő akadt.

Spitzer Róza filigran női-kézimunka tanítónőnek lapunk mai számában közölt értesítésére — ez utón is felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét. S miután előttünk az igen ügyesen készített csinos kézimunkákat bemutatta a t. hölgyközönségnek melegen ajánljuk, hogy leánygyermeküket e szakban kiképeztessék.

Hirdetmény. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur által jóváhagyott alapszabályok meghirdetése és a polgári betegsegélyző egylet megalakulása céljából f. évi ápril hó 3-án a központi népiskola rajztermében rendkívüli közgyűlés fog tartatni, — melyre a már beírt tagokon kívül a belépni

óhajtó n. é. közönséget tisztelettel meghívja Zentán, 1893. ápril hó 1. a „Zentai Polg. Betegsegélyző Egylet“ elnöksége.

Többben azon kérdést intézték hozzánk hogy miért hagytuk abba „A polgári házasság“ című eszmecsereinket? és igen sokan sajnálkozásukat fejezték ki affelelt, hogy ezen barátságos eszmecsereit többé nem olvashatják lapunkban. Mindezek megnyugtatóására szolgáljon abbéli fölvilágosításunk, miszerint mi ezen dissertációt nem hagytuk abba, hanem csak egy időre félbehagytuk, mert a feltorlódtott anyaghalmoz miatt lapunk keretéből egy időre kiszorult. Azonban a legközelebbi számban ismét folytatni fogjuk és lesz gondunk reá, hogy minél élénkebb előadásban olvashassák t. olvasóink ezen napirenden levő vallásügyi kérdés fejtegetését és érdemleges megvitatását. No meg aztán Ó-Kanizsáy szót is fogadtunk a konduktor „tessék kiszállni“ című invitatásának és berándultunk jó barátaink és ismerőseink meglátogatására, hanem legközelebb folytatni fogjuk utunkat hazafelé és ezen utazásunk közben semmiféle megtámadtatástól sem riadunk vissza, mert jól fel vagyunk fegyverkezve cum thorace fidei!

Helyreigazításul: »Veszedelemes állapottegsége« című hírünk tévedés következtében került be lapunkba. Kijelentjük, hogy e hír semmi alappal nem bír. Ennyit az igazság érdekében.

Elhaltak Zentán, márcz. 25—31-ig: Nagy Péter, István fia 1 $\frac{1}{2}$ éves, Gombos János, József fia 2 $\frac{1}{2}$ hónapos, Vörös Erzsébet, Tényi József özvegye 79 éves. Kállay Lajos 23 éves, Horváth Imre, Tompai Viktor özvegye 67 éves, Rák Janka, Szücs Lajos neje, 32 éves. Tóth József, Mátyás fia 4 hetes, Kalmár Vilmos, András fia 1 éves, Nagy István, István fia 9 éves.

A zentai polg. betegsegélyző egyesület alapszabályai.

Folytatás.

16. §. Minden szavazatképes tag jogosítva van a közgyűlés elé indítványjal járulni. A közgyűlés határozatai minden tagra kötelezők. Ellenmondásnak hely nem adatik.

17. §. A közgyűlésről külön jegyzőkönyv vezetetik, melyet az elnök a titkár és két tag mint hitelesítő ír alá, ugyan ebbe a tárgyalások és választások eredményein kívül, a jelen volt tagok száma is beiktatandó s kívánatra a kisebbség véleménye felveendő.

18. §. A választmány, mely a szükséghez képest havonként tartja üléseit mint az egyesület öre s felhatalmazottja, vezeteti az egyesület ügyeit. A választmányt, az elnök s alelnök vezetése alatt képezik: 1) titkár, 2) pénztáros, 3) ellenőr, 4) orvos, 5) 18 választmányi tag, 6) 6 póttag. A választmány gyűlés előtt három nappal az elnök és a titkár aláírásával kibocsájtott és a gyűlés tárgysorozatot tartalmazó körív által hivatik egybe, határozatképességéhez a tagok $\frac{1}{3}$ -ad részének jelenléte szükséges s határozatait szavazattöbbséggel hozza. Hatáskörébe tartozik: a) egyleti vagyon szerzése, értékesítése vagy megterhelhetése, ajándékok, alapítványok elfogadása.

b) egyleti intézmények életbeléptetése.

c) az egylet ügyanyagilag, mint erkölcsileg közvetlenül érdekelt ügyek letárgyalása. A jegyzőkönyvek hitelesítése mindég következő ülésen történik. A mult ülésről felvett jegyzőkönyv előbb felolvastatik, aztán az elnök titkár és az elnök által kijelölt két választmányi tag által hitelesítettik.

19. §. A számvizsgáló bizottság.

Főadata és jogköre.

1. Ellenőrzi az egylet pénzügyeit.
 2. Felügyel az egylet könyvelésére.
 3. Megvizsgálja az évi zárszámadást.
 4. Javaslatot tesz a felmentvény adására.
20. §. Az elnök az egyesület ülésein

elnökök. Az egyesület határozatainak védője megtartója és végrehajtója. Képviseli az egyesületet hatóságok, egyletek és egyesek irányában, és felügyeletet gyakorol az egyesület vagyonának kezelésére és bizottsága felett. Megvizsgálja tetszése szerint bírmikor a pénztárt s egyéb létező vagyont. Jogositva van sürgős kiadásoknak, melyek elintézése a választmány egybehívásáig nem késztetik o. é. 10 forintig rendelkezni, utólagos jóváhagyás mellett. Elfoglaltsága esetén az egyesület körüli teendőt az elnökre ruházza, valamint minden gátoltatásakor az elnök teljesíti. Elnök s alelnök távollétében, a választmány saját kebeléből biz meg egy tagot az elnöki teendők végzésével.

21. §. Titkár teendője a gyűlési jegyzőkönyvet vezetni, ugy minden az egyesületet illető, érdeklő levelezést, beíratást vagy egyéb ügyeket végezni, valamint minden ügykörü irományt gondosan megőrizni. Az egyesület tulajdonát képező bárminemű tárgyakról leltárt vezet.

22. §. A pénztáros az egyesületi pénzek kezelője, bevételzi a tagdíjakat és az egyesület minden más jövedelmét, azok behajtásáról gondoskodik. A bevételekről választmányilag utalványozott kiadásokról könyvet vezet, valamint minden rendes választmányi ülésen a pénztár állásáról jelentést tesz. A pénztáros az egylet vagyonáért vagyoni felelőséggel tartozik.

23. §. Az ellenőr ellenőrzi a pénztár kezelését, ellenjegyez minden nyugtat s a leltárt szintén megvizsgálja.

24. §. Az egyleti orvos kötelessége az egyesület betegeit lelkiismeretes gyógykezelésben részesíteni.

Feladásaért a közgyűlés által meghatározott tiszteletdíjban részesül. Azonban a tagoktól külön díjat nem követelhet. Egyedül ő vagy helyettese vannak jogositva az egylet számlájára rendélynyt írni míg egy egyleti tag számára, más orvos által kiállított rendélyny az egylet pénztárából, csak azon esetben fizettetik, ha az az egylet titkára által hitelesítettik.

A gyógykezelés kiterjedhet az egyleti tag egész családjára is. A rendélynyek az egyleti gyógytárban fizettetnek ki.

25. §. Az egyleti szolga felvétele és elbocsajtása a választmány megbízottja által történik.

IV. Fejezet.

26. §. Az egyesület feloszlása csakis különösen a végből egybehívott közgyűlés határozata folytán történik. Ezen gyűlésen az egyleti orvos, tagok $\frac{2}{3}$ -ának jelenléte szükséges. Döntő határozat hozatalára szükséges, hogy a feloszlásra szavazók háromnegyed arányban álljanak $\frac{1}{4}$ -hez.

27. §. Ha az egyesület feloszlása az előbbi pont szerint eldöntetett, ezen intézkedés, valamint a vagyon hovatartására vonatkozó határozat foganatosítás előtt a m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendő. Ezen utolsó közgyűlés választja egyszersmind megbízottjait, kik az egylet ingó vagyonát, vagy ingatlanát elárusítják. Ugyanazon bizottság jár el minden elintézendő dologban. A felosztás alá kerülő vagyon $\frac{1}{3}$ része a zentai kórháznak, $\frac{1}{3}$ része a zentai nőegyletnek és $\frac{1}{3}$ része a helybeli szegényeknek fog kiosztani.

28. §. Azon esetben ha az egylet az alapszabályokban meghatározott czélt és eljárást illetőleg hatáskörét meg nem tartja a mennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, a magas kormány által haladéktalanul feltüggesztetik s a feltüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményeihez képest végleg fel is osztatik vagy esetleg az alapszabályok legfontosabb megtartására különbeni feloszlás terhe alatt köteleztetik.

29. §. Az alapszabályok megváltoztatása tárgyában hozandó közgyűlési határozat foganatosítás előtt a m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendő.

Letárgyaltatott és elfogadtatott a zentai polgári betegsegélyző egyletnek 1892. évi február hó 7-én megtartott közgyűlésén, va-

lamint az 1892-ik évi augusztus 12-én tartott rendkívüli közgyűlésén.

Bergel Emil
titkár.

Czehe Győző
elnök.

Szerkesztői posta.

P. M. T.-Tordán. Igéretedre számítok de siess és küldd czímemre. (N.)

A SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG NEVÉBEN
a szerkesztésért felelős:

LIPPAY IMRE.

Kiadó laptulajdonos:

KLENÓCZKY ÉS BIRÓ.

Értesítés!

Értesitem a m. t. hölgyközönséget, miszerint itthelyt Árpád utca, Biliczky Menyhért ur házában, a népiskolával szemben az ugynevezett

filigrán-

kézimunkák tanításából

álló második tanfolyamot e hó 4-én kezdem meg, kérem emélfogva a hölgyközönséget, miszerint leánygyermeküket eme a nő életben igen fontos tananyag elsajátítása végett taníttatni, s engem e megtisztelő bizalommal pártfogolni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Spitzer Róza.

MEGHÍVÓ.

A „Zentai Ipar- és Termény-Szövetkezet“ 1893. évi április hó 16-án, — vasárnap délután 3 órakor az Eugen herczeg szálloda disztermében **rendkívüli közgyűlést** tart; melyre a szövetkezeti tagok meghivatnak.

Zentán, 1893. márczius 20-án.

az igazgatóság.

1. A vezérigazgató állás betöltése.
2. Esetleges alapszabály módosítások.
3. A leköszönt felügyelő bizottsági tag lemondásának tudomásul vétele, a felmentvény megadása feletti határozat hozatal, és új tag választása.
4. Esetleges indítványok tárgyalása.

Értesítés!

A tisztelt lötenyésző gazdaközönséget értesitem, miszerint 15 éven keresztül a ló-herelés terén szerzett tapasztalatom elég biztosítékul szolgálhat arra nézve, hogy még a legnagyobb sérvvel bíró

ménlovak herelésére

is vállalkozhassam, emélfogva e szakba vágó munkát a nap bármely órájában — jótállás mellett — s itthelyt legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

A t. gazdaközönségnek ebbeli megbízását kéri, kiváló tisztelettel

Kovács József

kovács mester és mén-ló herelő.

Lakás: Zentán, Fáy utca 620. szám.

SZABÓ SÁNDOR

norinbergai-, rövid-, szövött és divatúru kereskedő. Zentán.

A t. vásárló közönség becses figyelmébe!

Mindenemű a tavaszi és nyári idényre szükséges áruim megérkezvén, azok dús választékban vannak raktáron; így a többek között: csinos, divatos **napernyők, harisnyák, czérna-, selven- és prágai bőrkeztűk, szintartó pamutok, mellfűzők, fehéreneműek illatszerek, sűrű selymek, bélesek, ujdonságok ruha-diszek-, csipke- és szalagokban, legdivatosabb nyakkendők, stb. stb. eféle cikkekben a lehető legolcsóbb árak mellett.**

Mély tisztelettel

Szabó Sándor.